

Observa atentament i respon.

- On han anat d'excursió aquests xiquets i xiquetes?
- Què deu explicar el bomber? Com va vestit?
- Com és el camió de bombers? Amb què sol anar equipat?
- T'agrada la professió de bomber? Per què?

BANC DE PARAULES

professor	extintor
bomber	destral
conductor	sirena
camió	uniforme
mànega	casac
escala	guants

Escoltar

1 Escolta i escriu V si és verdader o F si és fals. Què fan els bombers?

- Apaguen incendis forestals i també en cases o fàbriques.
- Rescaten persones en terratrèmols i altres catàstrofes naturals.
- No intervenen mai en accidents de carretera.
- Construeixen façanes i poden els arbres.
- Rescaten animals, retiren ruscós d'abelles i fan cursets de prevenció i extinció d'incendis.

2 Converteix les oracions falses anteriors en verdaderes.

- **3 Escolta i classifica. Com sona la x en cada paraula?**
- taxi
 - reixa
 - peix
 - complex
 - flaix
 - luxe

COM EN *EXTINTOR*

COM EN *EIXAM*

Parlar

4 Tria un ofici i explica'l als companys responent a aquestes preguntes.

- En què consisteix la faena?
- Quins instruments utilitza?

 5 EDUCACIÓ EN VALORS. Valore el paper dels treballs en la societat.

- Què t'agradaria ser de major?
- Quines coses positives podries aportar a la societat fent aquest treball?

SABER FER

TASCA FINAL

 Expressar preferències

- En què et fixes a l'hora de triar entre diverses coses?
- Quines paraules o expressions uses per a fer saber als altres les teues preferències?

Al final de la unitat expressaràs en un text les teues preferències sobre diverses professions. Et resultarà facilíssim!

Què vols ser de major?

Hui Miquel, el mestre, ens ha preguntat què volem ser de majors i hem parlat dels oficis. N'hi ha molts i de ben diferents. El que més m'ha cridat l'atenció ha sigut saber que hi ha oficis que han desaparegut, com ara sereno, pregoner o matalafer.

També hem tingut una convidada sorpresa. Quan ha entrat, tots ens hem quedat **bocabadats**. Anava amb un vestit jaqueta de color blau marí amb botons daurats i galons també daurats a les mànegues; la camisa era blanca; la corbata i les sabates, negres; i portava un barret aplanat del mateix color que el vestit, amb un cercle daurat entre la copa i la visera de xarol.

–Hola, em dic Maria i sóc pilot d'aviació.

Maria és la mare de Paula, que somreia orgullosa ensenyant les dues dents que li falten. Però mai l'havíem vista vestida així.

De seguida, ho hem volgut saber tot sobre els pilots i li hem fet un grapat de preguntes.

–Exactament, què és el que fa un pilot? –ha preguntat Laia, molt interessada.

–A més de pilotar l'avió, la meua faena consisteix en la supervisió de la seguretat en vol i la inspecció de tot el que es fa.

DIFICULTATS DE LECTURA

- ▶ La pronunciació dels grups consonàntics (**pr, pl, br, bl, cr, cl, gr, gl, tr, dr**) a vegades pot ocasionar dificultats en la lectura.
- ▶ Localitza en el text les paraules que contenen algun grup consonàntic i comprova que les lliges correctament.

–A mi em fa por volar –ha confessat Pau.

–L'avió és un dels mitjans més segurs que hi ha. Si et poses nerviós, t'aconsejo que agafes un llibre per a llegir i així et distraus.

–És veritat que, dins de l'avió, ets la que més manes?

–ha preguntat Núria.

–En l'avió, el comandant és l'única autoritat, llevat que viatge en l'avió el president del país. Per tant, si els passatgers es posen pesats, els fem baixar.

–I si l'avió està volant? –ha preguntat Pere.

–Els tirem per la finestra! –ha fet broma Maria i tots hem rigut.

–A mi m'han explicat que, si poses el pilot automàtic, l'avió va sol –ha dit Carles.

–La gent es pensa que un avió vola sol. Creieu-me, això no és veritat. Pot volar per si mateix en algun moment. Però tu sempre tens les mans sobre els comandaments per si passa alguna cosa. I passa.

La veritat és que hem quedat molt impressionats per les explicacions de Maria. De fet, quan se n'ha anat, tots volien de majors ser pilots d'aviació com ella i portar un uniforme tan elegant.

A mi em sembla un ofici molt bonic, però jo de major vull ser forner com el meu iaio. M'agrada entrar **feixos** de llenya al forn, fer **rent** i a mitjanit anar a pastar. I deixar caure el pa cruixent i alegre a les paneres. I, sobretot, embrutar-me de blanc amb la farina.

I és que tots els oficis són necessaris. Perquè..., sense fornens, com ens fariem l'entrepà?

bocabadats: amb la boca oberta per la sorpresa.

feixos: muntons de coses lligades perquè no se separen.

rent: substància que es barreja amb la farina per poder fer el pa.

DIFICULTATS D'ESCRITURA

- Completa amb les grafies que corresponga. Després localitza les paraules en la lectura i comprova que les has escrites correctament.

- ha★ien
- mi★ans
- pa★atgers
- ★enya

Comprensió

1 Respon.

- De quin tema han parlat hui a classe?
- Qui ha anat a classe com a convidada sorpresa? Com es diu?

2 Tria el dibuix correcte. Com anava vestida la mare de Paula?

A

B

C

3 Completa amb paraules teues a partir de les dades de la lectura.

La mare de Paula és . La seua faena consisteix .

4 Digues quin personatge diu cada cosa.

A

Dins de l'avió, ets la que més manes?

B

Què voleu ser de majors?

C

M'han explicat que, si poses el pilot automàtic, l'avió va sol.

5 Escriu V si és verdader o F si és fals, segons les explicacions de Maria.

- L'avió és un dels mitjans de transport més segurs que hi ha. ▶
- El comandant de l'avió, dins de la nau, mana fins i tot més que el president del país. ▶
- El comandant es despreocupa totalment de l'avió quan posa el pilot automàtic. ▶

6 Digues què vol ser de major el protagonista de la lectura i explica per què.

7 Expressa la teua opinió.

- Què és el que t'ha resultat més interessant de la lectura?
- Quin ofici preferiries tu: pilot d'avió, com la majoria de la classe, o forner, com el protagonista? Per què?

VOCABULARI

8 Observa i relaciona. En què consistia cada un d'aquests oficis desapareguts?

- 1 sereno 2 pregoner 3 matalafer
- Feia, reparava o venia matalafs, és a dir, les peces sobre les quals dormim en el llit.
 - Vigilava de nit els carrers de les ciutats.
 - Avisava en veu alta, de carrer en carrer, de les coses importants per a la localitat.

9 Digues què significa la paraula destacada en cada oració.

- La jaqueta de pilot portava galons daurats a la **mànega**.
- No regues el jardí amb la **mànega**, que gastes molta aigua!

POSA'T A PROVA

Resol aquestes activitats a partir de la lectura.

- a) Localitza en la lectura una descripció i digues què s'hi descriu.
- b) Copia els noms d'ofici que ixen en la lectura.
- c) Forma el femení dels substantius següents.
 - mestre ■ passatger
- d) Explica per què s'usa l'apòstrof en el cas destacat.

L'**avió** és un dels mitjans més segurs que hi ha.

- e) Com parlen els xiquets a la mare de Paula, de tu o de vosté? Posa'n un exemple del text.

AL FIL DE LA LECTURA

10 Escriu un text breu en què expliques en què consistia la faena d'un d'aquests oficis antics.

Per fer-ho, busca'n informació en enciclopèdies o en Internet i intenta donar tants detalls com pugues.

nevater

granerer

esmolador

espardenyer

Els possessius

Algunes paraules indiquen a qui pertany l'ésser o l'objecte que acompanyen. Per exemple, quan la xiqueta diu *el meu paraigua*, la paraula *meu* indica que el paraigua li pertany. Aquestes paraules són els possessius.

Els possessius sempre van en el mateix gènere i nombre que el substantiu que acompanyen.

En valencià, les formes dels possessius solen portar davant l'article determinat corresponent: *les meues claus*.

- Com es diuen les paraules que indiquen a qui pertany un ésser o un objecte? Posa'n un exemple.
- En quin gènere i nombre van sempre els possessius?

Formes dels possessius

Singular	Masculí	meu, teu, seu, nostre, vostre, seu.
	Femení	meua, teua, seua, nostra, vostra, seua
Plural	Masculí	meus, teus, seus, nostres, vostres, seus
	Femení	meues, teues, seues, nostres, vostres, seues

- Quin és el gènere del possessiu *meua*? Com seria en masculí? I en plural?

Els **possessius** són les paraules que indiquen a quin persona o a quines persones pertany un ésser o un objecte.

Els possessius sempre van en el mateix gènere i nombre que el substantiu a què es refereixen i solen portar l'article davant.

1 Encercla de roig els articles i de blau els possessius.

els teus retoladors

la meua llibreta

el nostre hámster

les seues flors

2 Completa les oracions amb el possessiu que corresponga.

- Anna i Elena m'han convidat a la _____ festa. ▶ seua / nostres
- Els _____ colors preferits són el verd i el roig. ▶ nostra / nostres
- El _____ professor d'anglès sembla simpàtic. ▶ seus / vostre
- Demà aniré amb els _____ amics al parc. ▶ meus / meu

3 Localitza els possessius del text i escriu-los on corresponga.

Una amiga molt divertida

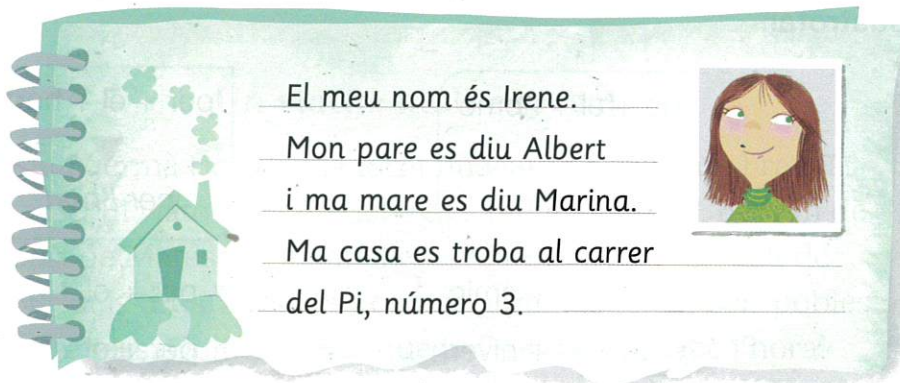
Tu i els teus germans coneixeu la meua amiga Marina? Viu al nostre barri amb els seus pares i les seues gatetes Musi i Misi. De major vol ser bombera, com el vostre cosí Manel. Les meues germanes i jo ens ho passem molt bé amb ella. Si veniu un dia a la nostra casa, us la presentarem.

Masculí		Femení	
Singular	Plural	Singular	Plural

4 Completa el quadre anterior amb les formes que falten.

AL FIL DEL QUE HAS APRÉS

5 Localitza en el text següent formes de possessius diferents de les que has vist fins ara i digues quins substantius acompanyen.

El meu nom és Irene.

Mon pare es diu Albert

i ma mare es diu Marina.

Ma casa es troba al carrer

del Pi, número 3.

Quines dues paraules formen la paraula *del*? I *al*?

Les paraules **a**, **de** i **per**, quan es troben amb els articles **el** o **els**, es poden unir a aquests i formar una sola paraula: **al**, **als**, **del**, **dels**, **pel**, **pels**.

Aquesta unió s'anomena **contracció**.

- 1** Localitza en el text les paraules del quadre i digues quina contracció hi ha davant de cada una.

homes veïns poble afores ciutadà treball

Un premi merescut

L'oncle Martí és un dels homes més estimats pels veïns del poble. Treballa com a advocat en un despatx als afores de la localitat i, en el seu temps lliure, es dedica a ajudar les persones necessitades. Hui l'ajuntament li atorgarà el premi al ciutadà més solidari pel treball desinteressat que fa. Què et sembla?

- 2** Completa els esquemes. Quines paraules formen cada contracció?

— + [—▶ del
—▶ dels

— + [—▶ al
—▶ als

— + [—▶ pel
—▶ pels

- 3** Escriu el resultat de cada combinació tenint en compte què passa quan l'article es pot apostrofar.

a + el + arbre
▼
a l'arbre

de + el + home
▼
de l'home

per + el + hort
▼
per l'hort

- a + el + estiu
- a + el + pou
- a + el + ull

- de + el + amic
- de + el + hivern
- de + el + fanal

- per + el + carrer
- per + el + espai
- per + el + horitzó

- 4 Completa amb la combinació que corresponga en cada cas tenint en compte el codi.

CODI

* ► al / a l'

* ► del / de l'

* ► pel / per l'

- Andreu i Paula van fer una volta * passeig abans de tornar * hotel.
- Pots anar des * aeroport fins * centre de la ciutat * accés número 3.
- Demà inauguren als baixos * mercat una exposició de quadres * oli.
- El veí * tercer pis diu que ho donaria tot * seu equip de bàsquet.

- 5 Escriu en plural els grups de paraules següents.

- de l'inventor ►
- per l'honor ►
- a l'hospital ►

- 6 **DICTAT.** Prepara el dictat per fer-lo en el quadern.

Fixa't en les contraccions.

El meu mercat

Als matins m'agrada passar pel mercat del barri. M'encanta l'olor del pa acabat de coure, de les fruites, dels peixos, dels formatges, dels pernils, de les botifarres... M'entra una fam! Al nostre pas, tots els venedors ens saluden alegrement. És el millor mercat del món!

DICTAT ACUMULATIU

- 7 Fixa't en els continguts que repassa aquest dictat i prepara'l per fer-lo en el quadern.

- L'ús de l'apòstrof

- La contracció

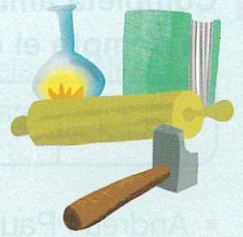
Un viatge molt esperat

Al meu germà David li ha tocat un viatge pel sud de França. Quina sort! El viatge es farà del tres a l'onze de maig. Eixiran de l'aeroport de Manises i, en arribar a Marsella, pujaran dalt de l'autobús dels organitzadors i començaran l'itinerari pels pobles del sud francès. Quines ganes que té David que arribe l'hora!

Expressar preferències

Expressar preferències consisteix a dir quina opció ens agrada més entre diverses de possibles i explicar per què la preferim. En aquesta unitat expressaràs les teues preferències sobre diverses professions. Estàs a punt?

PREPARA EL TEU TREBALL

1 Llig la situació següent i respon.

A l'escola volen fer un taller perquè aprengueu tots els secrets d'un d'aquests tres oficis.

GUARDA FORESTAL

ARQUITECTE

FABRICANT DE JOGUETS

Però, abans de decidir, els professors i les professores volen saber les vostres preferències.

- Què saps de cada un dels oficis proposats?
- Què t'agradaria saber més de cada un?

2 Tria l'ofici que més t'agrada dels que s'han proposat i escriu almenys dos motius pels quals el prefereixes.

DEMOSTRA QUE HO SAPS FER

3 Escriu un text en què expresses les teues preferències seguint aquestes indicacions.

- De primer, digues quin ofici prefereixes i explica'n els motius. Utilitza paraules i expressions com *ara a mi m'agradaria... perquè...; jo preferiria... perquè...*
- Després, exposa què t'agradaria saber dels altres oficis en cas que no isquera elegit el que tu has escollit.

ACTIVITATS FINALS

1 Recorda i respon.

- Què indiquen els possessius?
- En quin gènere i en quin nombre van?

2 Completa les oracions amb possessius adequats.

- No oblideu traure la maleta i els abrics de l'armari.
- Demà aniré amb la amiga Aina d'excursió amb els cosins.
- Marta i jo convidem els companys a visitar la escola.

3 Localitza les contraccions i explica com s'han format.

4 Copia fent les contraccions o apostrofant quan calga.

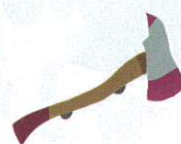
- Va vindre (de + el) aeroport (per + el) camí més curt.
- Anirem (a + el) hivernacle després d'haver passejat (per + el) estany.
- La festa és (de + el) onze (a + el) vint.

5 Digues què són i qui les usa.

A

B

REPÀS ACUMULATIU

6 Encercla els articles determinats de roig i els indeterminats de blau.

- He tret un llibre de la biblioteca.
- He posat unes flors en el gerro blau.

7 Explica i posa exemples. Quan s'han d'apostrofar els articles el i la?

Demuestra el teu talent

8 Inventa una endevinalla sobre un ofici i proposa-la als companys.

1. Pensa en els objectes o les accions que poden donar pistes sobre l'ofici escollit sense anomenar-lo.
2. Escriu el text de l'endevinalla amb els objectes o les accions que preferisques, procurant que tinga certa musicalitat. Ací en tens dos models.

Corró, brotxa i pinzell
tothora van amb ell.

Prepare la terra, sembre les llavors;
fruites i verdures són el meu tresor.